

-
Valtiovarainministeriö
valtiovarainministerio@vm.fi

Viite: Lausuntopyyntö VM064:01/2012

Lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi valtionosuusjärjestelmän uudistamiseksi

Valtiovarainministeriö on 4.2.2014 pyytänyt yksityisiltä opetuksen järjestäjiltä lausuntoa luonnoksesta hallituksen esitykseksi kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain muuttamista koskevasta laista. Tampereen yliopisto toimii harjoittelukoulun ylläpitäjänä. Yliopiston lausunto koskee esityksestä ainoastaan sitä osaa, joka liittyy kotikuntakorvauksen määräytymiseen.

Tampereen yliopisto pitää esitettyä kotikuntakorvauksen laskentatapaa periaatteessa hyvänä.

Investointien rahoitus

Yliopistojen ylläpitämillä harjoittelukouluilla oli vuoteen 2009 asti oikeus saada sijaintikunnalta rahoitusta koulun rakentamis- ja peruskorjausinvestointeihin. Valtionosuusjärjestelmän uudistamisen yhteydessä vuonna 2009 tämä oikeus poistettiin. Laki opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta (2009/1705) on mahdollistanut perustamishankkeeseen liittyvän valtionavustuksen muille koulutusta järjestävälle yhteisöille kuin yliopistoille. Ennen yliopistolain (558/2009) voimaantuloa harjoittelukoulujen investointitarpeita oli myös periaatteessa mahdollista huomioida suoraan valtion talousarvioissa. Yliopistolain mukainen rahoitus ei kuitenkaan tätä mahdollista. Harjoittelukoulut ovat siten jääneet investointien rahoituksen suhteen muita koulutuksen järjestäjiä huonompaan asemaan. Tämän seurauksena koulurakennusten ylläpito on vaikeutunut. Harjoittelukoulujen tulisi kuitenkin pystyä tarjoamaan ajanmukainen ja opetusmenetelmien kehittämisen mahdollistava ympäristö, joka palvelisi opettajankoulutuksen tavoitteita.

Valtionosuusuudistuksessa investointien rahoitus siirtyy osaksi peruspalvelujen valtionosuusjärjestelmää. Saman periaatteen mukaisesti myös kotikuntakorvauksen perusteena oleviin kustannuksiin tulee sisällyttää investointien kustannukset, jotka tällä hetkellä poistetaan käytettävästä kustannuspohjasta.

Siirtymäsäännökset

Lakiehdotuksen 45a §:ssä on määritelty kotikuntakorvauksiin liittyvä siirtymäjärjestely siten, että siirtymätasaus lasketaan uuden perusteen mukaisen kotikuntakorvauksen yhteissumman ja vanhan

3.4.2014

laskentaperusteen mukaisen vuoden 2015 kotikuntakorvauksen yhteissumman perusteella. Tämä laskentamenettely ei mahdollista oppilasmäärässä tapahtuvien muutosten huomioon ottamista siirtymätasauksessa. Koulujen toiminnassa tapahtuu viiden vuoden aikana merkittäviä toiminnallisia muutoksia, jotka vaikuttavat oppilasmäärään ja jotka tulee voida ottaa huomioon. Siirtymäsäännöstä tulee muuttaa siten, että siirtymätasaus lasketaan oppilaskohtaisesta korvauksesta ja tasaus maksetaan todellisen oppilasmäärän mukaisesti.

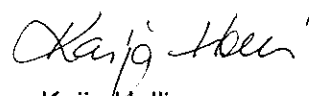
Kotikuntakorvauksen perusteena olevat kustannukset

Lakiesityksen 45 a § ja 70 §:n mukaan kotikuntakorvauksen laskenta-pohjana käytetään vuoden 2014 esi- ja perusopetuksen laskennallisia kustannuksia, joista vähennetään 3,9 % sairaalaopetuksen ja pidennetyn oppivelvollisuuden kustannuksina. Laskentatapa on virheellinen, koska vuoden 2014 esi- ja perusopetuksen peruspalvelujen valtionosuuslain mukaiset laskennalliset kustannukset eivät sisällä pidennetyn oppivelvollisuuden lisärahoituksen kustannuksia.

Ikäryhmittäiset kertoimet

Kotikuntakorvauksen laskennassa käytettäviä ikäryhmittäisiä kertoimia esitetään huomattavasti jyrkennettäväksi. Kertoimet perustuvat VATT:n tekemässä selvityksessä käytettyihin kertoiimiin, kuitenkin VATT toteaa selvityksessään, että luotettavaa dataa yksikkökustannusten laskemiseksi ikäryhmittäin ei ole ollut käytettävissä. Tampereen yliopiston harjoittelukoulun ala- ja ylläkoulun oppilaskohtaisten kustannusten perusteella kertoimien muutos näyttäisi olevan tarpeettoman suuri ja nykyiset kertoimet ovat lähempänä todellisia yksikkökustannusten välisiä eroja.

Rehtori

Kaija Holli

Valmistelija Päivi Mäntysaari